

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 14. HUKUK DAİRESİ

Taraflar arasında görülen davada İstanbul 17. Asliye Ticaret Mahkemesi'nce verilen 05.03.2018 tarih ve 2014/1413 E.- 2018/75 K. sayılı kararın davalı Sierra Leona Bayraklı Mercy God Adlı Geminin Imo 7704289 (Türkiye Bayraklı Nil-K Gemisi) Donatanı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, istinaf isteminin esaslan reddine dair İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesi'nce verilen 14.11.2019 tarih ve 2018/1418 E. - 2019/1454 K. sayılı kararın Yargıtay'ca incelenmesi Davalı Sierra Leona Bayraklı Mercy God Adlı Geminin Imo 7704289 (Türkiye Bayraklı Nil-K Gemisi) Donatanı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Davacı vekili, müvekkilinin kurtarma hizmeti verdiği geminin, SİERRA LEONE bayraklı MERCY GOD olarak bilindiğini, esasen geminin Türk Ulusal Gemi Siciline kayıtlıyken, müsaade almaksızın yabancı bayrağa geçen TÜRKİYE bayraklı NİL-K gemisi olduğunu, 21/05/2014 tarihinden beri Çanakkale Boğaz çıkışı Yeniköy önlerinde demirli bulunan dava konusu geminin 28/09/2014 tarihinde Liman sahasında demir tarayarak sürüklenmeye başladığını, akabinde karaya oturduğunu, Çanakkale Liman Başkanlığının 01.10.2014 tarihli 59209238/12119 yazısı ile bildirilen resen kurtarma talebinin kazazede gemi kaptanlığına iletildiğini, kazazede gemi kaptanının sözleşmeyi imzalamaktan imtina ettiğini, aynı zamanda resen kurtarılması çalışmalarına başlanmasına da müsaade etmediğini, Çanakkale Liman Başkanlığının 02.10.2014 tarihli 12145 sayılı yazısı üzerine kazazede gemi yanına gidildiğini, kazazede gemi kaptanının Kurtarma anlaşmasını imzalamaya yine yanaşmamakla birlikte, operasyona müsaade ettiğini, kurtarma hizmeti neticesinde geminin emniyet altına alındığını, geminin piyasa değerinin yaklaşık 350.000,00 USD olduğunu, gemi üzerindeki 1267 Ton soğan yükü olmakla beraber ekonomik değeri olmadığından kurtarılan değere dahil edilmediğini, kurtarma alacaklarının temin zımında talep edilen teminatın ibraz edilmemesi nedeniyle geminin ihtiyaten haczine kararı verildiğini, Garanti Finansal Kiralama A.Ş.'nin de gemiyi sicil dışı satıp devrettiğini, geçerli bir devir söz konusu olmadığı için Türk Hukukuna göre NİL-K gemisinin halen Türk Gemisi, malikinin de kurtarma tarihi itibarıyla Garanti Finansal Kiralama A.Ş. olduğunu, bu nedenle kurtarma ücretinden sorumlu olduğunu belirterek, verilen kurtarma hizmeti sebebi ile TTK m. 1304 ve devamı hükümleri gereğince, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, 100.000,00 USD (Yüz bin Amerikan Doları) Kurtarma ücretinin 07/10/2014 kurtarma tarihinden itibaren 3095 sayılı Kanun 4/a maddesine göre işleyecek Devlet Bankalarının USD ile açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faiziyle birlikte davalılardan müstereken ve

Kurtarma ücretinin 07/10/2014 kurtarma tarihinden itibaren 3095 sayılı Kanun 4/a maddesine göre işleyecek Devlet Bankalarının USD ile açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faiziyle birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline, Ezine Asliye Hukuk Mahkemesinin 15/10/2014 tarih, 2014/102 D.İş ve 2011/101 K. sayılı kararıyla, TÜRKİYE bayraklı NİL-K gemisi hakkında verilen (müsaade almaksızın SİERRA LEONE bayrağına geçen MERCY GOD gemisinin) ihtiyati haciz kararının bu dosyadan devamına, yargılama masraflarının karşı tarafa yükletilmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir. Davalı Sierra Leone Bayraklı Mercy God Adlı Geminin IMO:7704289 (Türkiye Bayraklı Nil-K Gemisi) Donatanına İzafeten Acentesi Canalship Denizcilik Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti Donatanı ...vekili, Nil - K gemisinin sürüklenerek karaya oturma tehlikesi ile karşı karşıya geldiğinde gemi kaptanının römorkör çağrısında bulunduğunu ancak Kıyı Emniyeti geminin karaya oturduktan çok sonra geldiğini ve kurtarma teklifinde bulunduğunu, talep edilen miktarın fahiş olduğunu, kurtarmanın sonrasında 29 Aralık 2014 tarihinde tekrar demir tarayarak sürüklendiğini ve Bozcaada'ya karaya oturduğunu, Nil K gemisinin Kıyı Emniyetince emniyete alınmadığını ve güvenli bir sahaya çekilmediğini, Kıyı Emniyetinin Nil K gemisinin ikinci kez karaya oturmasının sorumlusu olduğunu savunarak, davanın müvekkili yönünden reddine karar verilmesini talep etmiştir. Davalı Türkiye Bayraklı Nil-K Gemisi Maliki Garanti Finansal Kiralama A.Ş. vekili, dava konusu gemiye ilişkin mülkiyeti terkin talebinin mevcut olduğunu, müvekkilinin malik olarak kabul edilemeyeceğini, müvekkilinin hiçbir aşamada geminin donatanı sıfatına sahip olmadığını, davacının bir kurtarma faaliyetinin olmadığını, söz konusu geminin kaptanının Kıyı Emniyeti tarafından yürütülen kurtarma faaliyetine açık ve makul bir biçimde karşı koyduğunu ve kurtarma sözleşmesini imzalamadığını, dava konusu alacak talebinin fahiş olduğunu savunarak, davanın müvekkili yönünden reddine karar verilmesini talep etmiştir. İlk derece mahkemesince, iddia, savunma, toplanan deliller, bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamına göre; davacı ... Müdürlüğünün Nil - K isimli gemiye vermiş olduğu hizmetin TTK'nın 1298/f-1.maddesi kapsamında kurtarma ve yardım faaliyeti olduğu, olay tarihinde Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı olan geminin resmi maliki Garanti Finansal Kiralama A.Ş. gözükteği halde, fiili malikinin bir numaralı davalı olduğu, kurtarma ve yardım hizmeti alacağına TTK'nın 1320/c maddesi gereğince gemi alacağı niteliğinde bir alacak olmasından dolayı davacının geminin maliki olarak gözüken her iki davalıya karşı dava açmakta hukuki yararının bulunduğu kanaatine varılmış olduğundan sulh neticesinde konusuz kalan davada bir numaralı davalı lehine vekalet ücreti ve yargılama giderine hükmedilemeyeceği, sulh neticesinde davacının alacağını tahsil etmiş olduğu gerekçesiyle konusuz kalan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına, taraflarca yapılan yargılama giderlerinin kendi üzerlerinde bırakılarak vekalet ücreti takdir edilmesine yer olmadığına karar verilmiştir. Karar, 1 numaralı davalı Sierra Leone Bayraklı Mercy God Adlı Geminin Imo:7704289 (Türkiye Bayraklı Nil-K Gemisi) Donatanı ...vekili tarafından istinaf edilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesince, tüm dosya kapsamına göre yapılan istinaf incelemesi sonucunda; davacı kurtaranın, kurtarma alacağı nedeniyle gemi

üzerinde kanuni rehin hakkı doğduğu ve bu hakkını geminin malikine ve zilyetlerine karşı ileri sürme hakkına sahip olduğu, davacının mahkemedan alacağı ilamı, taşınır rehininin paraya çevrilmesi yoluyla ilamlı icra takibine konu edebileceği (TTK m.1380, İİK m.150 h ve 153/a f.3), dolayısıyla 1 numaralı davalı gemi zilyedinin (donatanının) davanın açıldığı tarih itibariyle TTK'nın 1321.maddesinin 5.fıkrası uyarınca kurtarma ücretinden ziyedi olduğu gemiyle sorumlu olduğu ve davacıdan yargılama gideri ve avukatlık ücreti talep hakkı bulunmadığı gerekçesiyle 1 numaralı davalı Sierra Leone Bayraklı Mercy God Adli Geminin Imo:7704289 (Türkiye Bayraklı Nil-K Gemisi) Donatanı ...vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Karar, 1 numaralı davalı Sierra Leone Bayraklı Mercy God Adli Geminin Imo:7704289 (Türkiye Bayraklı Nil-K Gemisi) Donatanı ...vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dava, denizde kurtarma ve yardım hizmetinden kaynaklanan alacağın tahsili istemine ilişkindir. İlk derece mahkemesince davacı yan ile kurtarmaya konu geminin maliki olan davalı Garanti Finansal Kiralama A.Ş. arasındaki sulh neticesinde davacının alacağını tahsil etmiş olduğu gerekçesiyle konusuz kalan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına ve taraflarca yapılan yargılama giderlerinin kendi üzerlerinde bırakılarak vekalet ücreti taktir edilmesine yer olmadığına karar verilmiş olup, bu karara karşı geminin donatanı olan 1 numaralı davalı vekili tarafından istinaf kanun yoluna başvurulmuş olmakla, Bölge Adliye Mahkemesince, geminin donatanı olan 1 numaralı davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Ancak, 6102 sayılı TTK'nın 1306'ncı maddesi hükmü uyarınca kurtarma ücretinin borçlusu geminin malikidir. Somut olayda da malik olan davalı, davanın devamı esnasında ücreti davacıya ödemiştir. Ancak diğer davalı, geminin maliki olmadığından ve bu nedenle kurtarma ücretinden sorumlu olmayıp yapılan sulhe de iştirak etmediğinden bu davalı yönünden davanın reddi ile HMK'nın 326/1 ve 331/1 maddeleri gereğince lehine vekalet ücreti takdir edilmesi gerektiğinden ilk derece mahkemesi kararına yönelik olarak Bölge Adliye Mahkemesince yazılı gerekçe ile geminin donatanı olan davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmesi yerinde olmamış ve Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozularak kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, geminin donatanı olan 1 numaralı davalı vekilinin temyiz isteminin kabulü ile İlk Derece Mahkemesince verilen karara yönelik istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **BOZULARAK KALDIRILMASINA**, HMK'nın 373/1. maddesi uyarınca dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, ödediği peşin temyiz harcının isteği halinde temyiz eden Sierra Leona Bayraklı Mercy God Adli Geminin Imo 7704289 (Türkiye Bayraklı Nil-K Gemisi) Donatanı Mohamed İbrahim Mohamed Ahmed'e iadesine, 11.11.2020 gününde oybirliğiyle karar verildi.